Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

16 октомври 2019 година*

„Преюдициално запитване — Директива 2003/96/ЕО — Данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията — Член 21, параграф 5, трета алинея — Освобождаване на дребните производители на електроенергия при облагане на произведената електроенергия — Липса на вътрешен данък върху крайното потребление на електроенергия по време на преходния период — Член 14, параграф 1, буква а) — Задължение за освобождаване на енергийните продукти и на електроенергията, използвани за производството на електроенергия“

По дело C-270/18

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Conseil d'État (Франция) с акт от 13 април 2018 г., постъпил в Съда на 19 април 2018 г., в рамките на производство по дело

UPM France SAS

срещу

Premier ministre,

Ministre de l'Action et des Comptes publics,

СЪДЪТ (пети състав),

състоящ се от: E. Regan (докладчик), председател на състава, I. Jarukaitis, E. Juhász, M. Ilešič и C. Lycourgos, съдии,

генерален адвокат: E. Sharpston,

секретар: D. Dittert, началник отдел,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 14 март 2019 г.,

като има предвид становищата, представени:

– за UPM France SAS, от G. de Cordes, адвокат,

– за френското правителство, от D. Colas, E. de Moustier и A. Alidière, в качеството на представители,

* Език на производството: френски.

– за испанското правителство, от A. Rubio González и V. Ester Casas, в качеството на представители,

– за Европейската комисия, от A. Armenia и C. Perrin, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 23 май 2019 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 14, параграф 1, буква а) и на член 21, параграф 5, буква в), трета алинея от Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 година относно преструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (ОВ L 283, 2003 г., стр. 51; Специално издание на български език, 2007 г., глава 9, том 2, стр. 98).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между UPM France SAS (наричано по-нататък „UPM“), от една страна, и Premier ministre и Ministre de l'Action et des Comptes publics — от друга, относно облагането на доставките на природен газ, предназначен за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия.

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Съображения 2—5, 24 и 25 от Директива 2003/96 гласят:

„(2) Липсата на разпоредби на Общността, въвеждащи минимална данъчна ставка за електроенергията и енергийните продукти, различни от минерални масла, може да окаже неблагоприятно въздействие върху правилното функциониране на вътрешния пазар.

(3) Правилното функциониране на вътрешния пазар и постигането на целите на други политики на Общността изискват установяване на минимални данъчни ставки на общностно равнище за повечето енергийни продукти, включително електроенергията, природния газ и въглищата.

(4) Чувствителните различия между размерите на националните данъчни ставки на енергийните продукти, прилагани от държавите членки, биха могли да окажат пагубно въздействие върху правилното функциониране на вътрешния пазар.

(5) Установяването на подходящи минимални нива на облагане с данъци в Общността може да спомогне за намаляването на различията между националните нива на облагане с данъци.

[…]

(24) Държавите членки следва да могат да прилагат освобождаване или по-ниски нива на облагане с данъци и при други случаи, когато това не засяга правилното функциониране на вътрешния пазар и няма да доведе до нарушаване на конкуренцията.

(25) По-специално, комбинираното производство на топло- и електроенергия и възобновяемите форми на енергия, с цел поощряване на използването на алтернативни енергийни източници, могат да бъдат предмет на преференциални мерки“.

4 Член 1 от тази директива предвижда, че държавите членки налагат данъци върху енергийните продукти и електроенергията в съответствие с нея.

5 Съгласно член 14, параграф 1, буква а) от посочената директива:

„В допълнение към общите разпоредби, посочени в Директива 92/12/ЕИО [на Съвета от 25 февруари 1992 година относно общия режим за продукти, подлежащи на облагане с акциз, и държането, движението и мониторинга на такива продукти ОВ L 76, 1992 г., стр. 1; Специално издание на български език, глава 9, том 1, стр. 129] по отношение на освободените от данъци приложения на облагаеми продукти и без да се засягат други разпоредби на Общността, държавите членки освобождават следните стоки от облагане с данъци при условия, които те трябва да посочат, с цел осигуряване на точното и ясно прилагане на освобождаването от заплащане на данъци и предотвратяване на опитите за избягване, заобикаляне или злоупотреби по отношение на плащането на данъци:

а) енергийни продукти и електроенергия, използвани за производството на електроенергия и електроенергията, използвана, за да се поддържа възможността за производство на електроенергия. Независимо от това, поради причини свързани с опазването на околната среда, държавите членки могат да обложат тези продукти с данъци без да трябва да се съобразяват с минималните нива на облагане, предвидени в настоящата директива. В този случай, облагането с данъци на тези продукти няма да бъде взето предвид по отношение на спазване на минималното ниво на облагане на електроенергията, посочено в член 10“.

6 Член 15, параграф 1, буква в) от същата директива гласи:

„Без да се накърняват други разпоредби на Общността, държавите членки могат да прилагат при фискален контрол пълно или частично освобождаване от данъци или намалени ставки на данъчно облагане по отношение на:

[…]

в) енергийни продукти и електроенергия, използвани за комбинирано производство на топло- и електроенергия“.

7 Член 18 от Директива 2003/96 предвижда специфични преходни режими за някои държави членки. Що се отнася до Френската република, член 18, параграф 10 от тази директива гласи:

„До 1 януари 2009 г. Френската република може да прилага пълно или частично освобождаване или намаление на ставките за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията, използвани за държавни нужди или от органи на регионалното и местното самоуправление или други публичноправни институции, във връзка с дейностите или сделките, в които участват като публични органи.

Френската република може да ползва преходен период до 1 януари 2009 г. за да приспособи настоящата си система на данъчно облагане на електроенергията към разпоредбите на настоящата директива. През този период, трябва да се вземе предвид общото средно ниво на текущата местна система за таксуване на електроенергията за да се оцени дали се спазват минималните ставки, определени с настоящата директива“.

8 Съгласно член 21 от посочената директива:

„1. В допълнение към общите разпоредби, които определят възникването на изискуемостта на данъчното задължение и разпоредбите, свързани с плащането, определени с Директива [92/12], сумите при данъчно облагане на енергийни продукти стават дължими при възникване на някое от основанията, посочени в член 2, параграф 3.

[…]

5. […]

Предприятие, което произвежда електроенергия за собствени нужди се счита за дистрибутор. Независимо от член 14, параграф 1, буква а), държавите членки могат да освободят от облагане с данък дребните производители на електроенергия, при условие че облагат с данък енергийните продукти, използвани за производството на тази електроенергия.

[…]“.

9 Член 28 от Директива 2003/96 предвижда, че държавите членки прилагат нейните разпоредби от 1 януари 2004 г., с изключение на разпоредбите на член 16 и член 18, параграф 1 от тази директива, които могат да бъдат прилагани от държавите членки от 1 януари 2003 г.

Френското право

10 Член 266 quinquies, параграф 1 от Code des douanes (Митнически кодекс) в редакцията му, приложима от 1 януари 2004 г. до 31 декември 2006 г., гласи:

„Природният газ […] подлежи на облагане с национален данък върху потреблението при доставка на крайния потребител“.

11 Съгласно член 266 quinquies, параграф 3 от Митническия кодекс в редакцията му, приложима от 1 януари 2006 г. до 31 декември 2006 г.:

„[…]

Освобождават се и доставките на газ, предназначени за използване:

[…]

c) като гориво за производството на електроенергия, считано от 1 януари 2006 г., освен ако такива доставки са предназначени за използване в инсталациите по член 266 quinquies A“.

12 Съгласно текста на член 266 quinquies A от Митническия кодекс в редакцията му, приложима от 1 януари 2006 г.:

„Доставките на природен газ и на минерални масла, предназначени за използване в инсталации за когенерация за комбинирано производство на топло- и електроенергия или на топло- и механична енергия, се освобождават от националните данъци върху потреблението, предвидени в членове 265 и 266 quinquies, за срок от 5 години от въвеждането в експлоатация на тези инсталации. […]

Това освобождаване се прилага за инсталации, пуснати в експлоатация не по-късно от 31 декември 2007 г. […]

[…]“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

13 За нуждите на дейността си по производство на хартия UPM управлява инсталация за комбинирано производство на топло- и електроенергия, за която използва като гориво природен газ.

14 Върху природния газ, който е доставен на UPM между 1 януари 2004 г. и 1 април 2008 г., доставчикът му е начислил и заплатил вътрешния данък за потребление на природен газ (наричан по-нататък „TICGN“), предвиден в член 266 quinquies от Митническия кодекс.

15 Тъй като счита, че частта от тези доставки, употребена за производството на електроенергия, е трябвало да бъде освободена от този данък по силата на член 14, параграф 1, буква а) от Директива 2003/96, UPM сезира Tribunal administratif de Cergy-Pontoise (Административен съд Сержи-Понтоаз, Франция) с искане за възстановяване на така понесения данък, както и за обезщетение за вредите, които смята, че е претърпяло вследствие на закъснението на Френската република да транспонира тази директива.

16 С решение от 17 юли 2013 г. Tribunal administratif de Cergy-Pontoise (Административен съд Сержи-Понтоаз), след като постановява, че не е необходимо да се произнася в частта за сумите, възстановени за периода от 1 януари 2007 г. до 31 март 2008 г., отхвърля иска на UPM в останалата му част. С решение от 15 март 2016 г. Cour administrative d’appel de Versailles (Апелативен административен съд Версай, Франция) отхвърля въззивната жалба на UPM с мотива, че използваният от това дружество природен газ попада в обхвата само на член 15 от посочената директива, а не на член 14 от същата директива, и че режимът на облагане на този природен газ не може да бъде разделен в зависимост от това дали е използван за производството на топло- или на електроенергия.

17 На 17 май 2016 г. UPM подава жалба срещу това решение пред запитващата юрисдикция, Conseil d’État (Държавен съвет, Франция).

18 Според тази юрисдикция повдигнатият от UPM довод се основава на решение от 7 март 2018 г., Cristal Union (C-31/17, EU:C:2018:168), в което Съдът постановява, че член 14, параграф 1, буква а) от Директива 2003/96 трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденото в тази разпоредба задължително освобождаване се прилага по отношение на енергийните продукти, използвани за производството на електроенергия, когато тези продукти са използвани за комбинираното производство на същата и на топлинна енергия, по смисъла на член 15, параграф 1, буква в) от тази директива.

19 Същевременно запитващата юрисдикция посочва, че Ministre de l’Action et des Comptes publics, ответник по главното производство, поддържа, че дори да се предположи, че член 15 от Директива 2003/96 не е единствената разпоредба, приложима към положението на UPM, данъчно облагане на същото е съобразено с целите на тази директива, тъй като член 14, параграф 1, буква а) от посочената директива трябва да се чете в светлината на член 21, параграф 5, трета алинея от нея, от който според него произтича, че данъчното освобождаване на природния газ, използван за производството на електроенергия, е обусловено от облагането на произведената електроенергия, което не е така в настоящия случай.

20 Запитващата юрисдикция посочва, че по силата на член 18, параграф 10, втора алинея от Директива 2003/96 Френската република се е ползвала до 1 януари 2009 г. от преходен период, за да приспособи своята система на данъчно облагане на електроенергията, преди да въведе хармонизирания акциз. Вътрешен данък върху крайното потребление на електроенергия бил

въведен обаче едва след влизането в сила на loi № 2010-1488 du 7 décembre 2010 portant nouvelle organisation du marché de l'électricité (Закон № 2010-1488 от 7 декември 2010 г. за реорганизация на пазара на електроенергия (JORF, 8 декември 2010 г., стр. 21467).

21 Така Френската република не е въвела национално облагане на електроенергията през периода от 1 януари 2004 г. до 31 декември 2006 г., който се разглежда в спора по главното производство. Върху потреблението на електроенергия се налага само вноската за обществената услуга за предоставяне на електроенергия, както и местни данъци, които тогава се определят върху основа, състояща се от сумата по фактурата за електроенергия без начислени данъци. Образуванията, които произвеждат електроенергия за собствени нужди, обаче са освободени от местни данъци върху електроенергията.

22 Следователно според запитващата юрисдикция следва да се определи дали освобождаването, което държавите членки имат право да предоставят на дребните производители на електроенергия по силата на член 21, параграф 5, трета алинея от Директива 2003/96, може да произтича, както твърди Ministre de l'Action et des Comptes publics, от положение като съществуващото за периода преди 1 януари 2011 г., през който Френската република все още не е въвела вътрешното облагане върху крайното потребление на електроенергия, нито вследствие от това — от освобождаване от този данък в полза на дребните производители. При необходимост следва също да се определи как трябва да бъдат съчетани помежду им разпоредбите на член 14, параграф 1, буква а) и на член 21, параграф 5, трета алинея от Директива 2003/96, по-специално за да се установи дали те предполагат минимално данъчно облагане, произтичащо от облагането на електроенергията, произведена с освобождаване на използвания природен газ, или от освобождаване от данък върху производството на електроенергия, като тогава държавата членка е длъжна да облага използвания природен газ.

23 При тези условия Conseil d'État (Държавен съвет) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли разпоредбите на [член 21, параграф 5, трета алинея от Директива 2003/96] да се тълкуват в смисъл, че освобождаването, с което те позволяват на държавите членки да предоставят на дребните производители на електроенергия, при положение че облагат с данък енергийните продукти, използвани за производството на тази електроенергия, може да произтича от положение [като разглежданото по главното производство] за периода преди 1 януари 2011 г., през който [Френската република], както ѝ позволява [тази д]иректива[…], все още не е въвела вътрешния данък върху крайното потребление на електроенергия, нито, вследствие на това, освобождаване от този данък в полза на дребните производители?

2) При положителен отговор на първия въпрос, как трябва да се съотнасят разпоредбите на член 14, параграф 1, буква а) и на член 21, параграф 5, трета алинея от [посочената] директива за дребните производители, които потребяват произвежданата от тях електроенергия за нуждите на дейността си? По-конкретно, предполагат ли те минимално данъчно облагане, произтичащо било от облагането на електроенергията, произведена с освобождаване от данък на използвания природен газ, било с освобождаване от данък върху производството на електроенергия, като тогава държавата членка е длъжна да облага с данък използвания природен газ?“.

По преюдициалните въпроси

По допустимостта на преюдициалното запитване

24 Френското правителство оспорва допустимостта на преюдициалното запитване, тъй като за ефективното решаване на делото по главното производство не е необходим отговор на поставените въпроси.

25 Според това правителство през преходния период, с който Френската република се е ползвала за приспособяване на своя режим на данъчно облагане на електроенергията по силата на член 18, параграф 10 от Директива 2003/96, тази държава членка е могла да запази своята национална система на данъчно облагане на електроенергията, тъй като тя отговаря на минималните данъчни ставки, предвидени в тази директива.

26 В това отношение следва да се припомни, че само националният съд, който е сезиран със спора и трябва да поеме отговорността за последващото му съдебно решаване, може да прецени — предвид особеностите на делото — както необходимостта от преюдициално решение, за да може да се произнесе, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда. Следователно, щом поставените въпроси се отнасят до тълкуването на норма от правото на Съюза, Съдът по принцип е длъжен да се произнесе (решение от 10 декември 2018 г., Wightman и др., C-621/18, EU:C:2018:999, т. 26 и цитираната съдебна практика).

27 От това следва, че въпросите, които се отнасят до правото на Съюза, по презумпция са релевантни. Съдът може да откаже да се произнесе по отправеното от национална юрисдикция преюдициално запитване само ако е съвсем очевидно, че исканото тълкуване на норма от правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или още когато Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси (решение от 10 декември 2018 г., Wightman и др., C-621/18, EU:C:2018:999, т. 27 и цитираната съдебна практика).

28 В конкретния случай следва да се припомни, че запитващата юрисдикция е сезирана с жалба срещу решение, с което се отхвърля искането на UPM, целящо да се получи връщането на TICGN, предвидено в член 266 quinquies от Митническия кодекс, тъй като това дружество счита, че частта от природния газ, използван за производство на електроенергия, е трябвало да бъде освободена от този данък в съответствие с член 14, параграф 1, буква а) от Директива 2003/96.

29 При тези условия преюдициалните въпроси не изглежда да са явно ирелевантни, щом като се отнасят до тълкуването на разпоредби от правото на Съюза в контекста на висящ пред запитващата юрисдикция спор.

30 В това отношение е без значение, че по силата на член 18, параграф 10 от Директива 2003/96 Френската република се е ползвала от преходен период, за да адаптира системата си за данъчно облагане на електроенергията към разпоредбите на тази директива, тъй като тези съображения се отнасят до съществото на отговорите, които следва да се дадат на поставените въпроси, а не до тяхната допустимост.

31 Поради това следва да се приеме, че поставените въпроси са допустими.

По първия въпрос

32 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 21, параграф 5, трета алинея, второ изречение от Директива 2003/96 трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденото в тази разпоредба освобождаване за дребните производители на електроенергия, доколкото чрез дерогация от член 14, параграф 1, буква а) от тази директива енергийните продукти, използвани за производството на тази електроенергия, се облагат, могат да се прилагат от Френската република през преходния период, който ѝ е бил предоставен в съответствие с член 18, параграф 10, втора алинея от посочената директива до 1 януари 2009 г. и по време на който тази държава членка не е въвела предвидената в същата директива система за данъчно облагане на електроенергията.

33 От предоставената на Съда преписка е видно, че между 1 януари 2004 г. и 1 април 2008 г. UPM е облагано с TICGN за природния газ, използван от него за производството на електроенергия. Безспорно е впрочем, че тъй като произведената по този начин електроенергия е използвана за негова собствена употреба, тя не подлежи на облагане с местни данъци върху електроенергията.

34 Френското правителство твърди, че когато произведената електроенергия фактически е била освободена, трябва да се обложат с данък енергийните продукти, предназначени за производството на тази електроенергия. Всъщност Директива 2003/96 сама по себе си предполагала минимално данъчно облагане, произтичащо било от облагането на произведената електроенергия с освобождаване на енергийните продукти, използвани за производството на тази електроенергия, било от минималното данъчно облагане на енергийните продукти, използвани за производството на електроенергията, когато последната е освободена.

35 Именно в този контекст запитващата юрисдикция иска да се установи дали облагането с данък на природния газ, използван от жалбоподателя по главното производство за производство на електроенергия, въпреки че Френската република не е въвела нито вътрешния данък върху крайното потребление на електроенергия, посочен в точка 20 от настоящото решение, нито следователно освобождаване от този данък в полза на дребните производители, е в съответствие с член 21, параграф 5, трета алинея, второ изречение от Директива 2003/96.

36 Следва да се напомни, че Директива 2003/96 предвижда въвеждането на хармонизирано данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията.

37 В това отношение от преследваните от тази директива цели следва, че тя предвижда хармонизиран режим на данъчно облагане на енергийните продукти и на електроенергията, целящ — както е видно от съображения 2—5 и 24 от нея — да се осигури правилното функциониране на вътрешния пазар в енергийния сектор, като се предотврати по-конкретно нарушаване на конкуренцията (вж. в този смисъл решения от 7 март 2018 г., Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, т. 29 и от 27 юни 2018 г., Turbogás, C-90/17, EU:C:2018:498, т. 34).

38 За тази цел, що се отнася по-конкретно до производството на електроенергия, законодателят на Съюза е избрал, както е видно в частност от страница 5 от изложението на мотивите към предложението за директива на Съвета относно преструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти (ОВ C 139, 1997 г., стр. 14), да наложи на държавите членки, в съответствие с член 1 от Директива 2003/96, облагането на разпространяваната електроенергия, като енергийните продукти, използвани за производството на същата, трябва съответно да бъдат освободени от данъчно облагане, за да се избегне двойното данъчно облагане на електроенергията (решения от 7 март 2018 г., Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, т. 30 и от 27 юни 2018 г., Turbogás, C-90/17, EU:C:2018:498, т. 35).

39 Така член 14, параграф 1, буква а), първо изречение от Директива 2003/96 предвижда, че държавите членки освобождават от облагане с данъци енергийните продукти и електроенергията, използвани по-конкретно за производството на електроенергия. При това положение, в съответствие с член 21, параграф 5, първа алинея от тази директива, електроенергията и природният газ, използвани за производството на електроенергия, подлежат на облагане към момента на доставката им от дистрибутора или редистрибутора.

40 Член 21, параграф 5, трета алинея, второ изречение от посочената директива обаче предвижда изключение от тези разпоредби в полза на дребните производители, като държавите членки могат да освободят от облагане произведената от тях електроенергия, доколкото облагат енергийните продукти, използвани за производството на тази електроенергия.

41 Именно като изключение от принципа на данъчно облагане на електроенергията на изхода член 21, параграф 5, трета алинея, второ изречение предоставя на държавите членки възможността да освобождават от данъчно облагане електроенергията, произведена от дребните производители и използвана за собствени нужди, при условие че облагат с данък енергийните продукти, използвани за производството на тази електроенергия (решение от 27 юни 2018 г., Turbogás, C-90/17, EU:C:2018:498, т. 36).

42 Съдът вече е постановил, в точка 37 от решение от 27 юни 2018 г., Turbogás (C-90/17, EU:C:2018:498), че разпоредбите на посочения член 21, параграф 5, трета алинея, второ изречение, свързани с дребните производители, се отнасят единствено до условията, при които за електроенергията се прилага въведеният с Директива 2003/96 режим на хармонизирано данъчно облагане, за да се избегнат по-специално административните разходи, свързани с облагането при това специално обстоятелство.

43 Облагането с данък на разглеждания по главното производство природен газ обаче не може да се счита за произтичащо от дерогационния режим на облагане, предвиден в член 21, параграф 5, трета алинея, второ изречение от тази директива за дребните производители. Всъщност Френската република не е въвела режима на данъчно облагане на електроенергията, от който тази разпоредба позволява да се предвиди дерогация.

44 В съответствие с член 18, параграф 10, втора алинея от Директива 2003/96 Френската република всъщност се е ползвала от преходен период до 1 януари 2009 г., за да адаптира режима си на данъчно облагане на електроенергията към разпоредбите на същата директива.

45 Така до тази дата спазването на минималните данъчни ставки, предвидени в Директива 2003/96, е единственото задължение, което възниква за Френската република от правилата за данъчно облагане на електроенергията, предвидени в правото на Съюза (вж. в този смисъл решение от 25 юли 2018 г., Messer France, C-103/17, EU:C:2018:587, т. 23).

46 Следователно Френската република е била свободна да запази своята система на данъчно облагане на електроенергията отпреди влизането в сила на Директива 2003/96.

47 Същевременно Съдът вече е констатирал в точка 31 от решение от 25 юли 2018 г., Messer France (C-103/17, EU:C:2018:587), че за разглеждания по делото в главното производство период Френската република не е изменила своята система на данъчно облагане на електроенергията, за да създаде такъв акциз. От предадената на Съда преписка е видно, че същият е бил въведен със Закон № 2010-1488 от 7 декември 2010 г. за реорганизация на пазара на електроенергия, посочен в точка 20 от настоящото решение, който създава вътрешния данък върху крайното потребление на електроенергия.

48 Както припомня Съдът в точка 42 от настоящото решение, член 21, параграф 5, трета алинея, второ изречение от Директива 2003/96 представлява само условие за прилагане на режима на хармонизирано данъчно облагане (вж. в този смисъл решение от 27 юни 2018 г., Turbogás, C-90/17, EU:C:2018:498, т. 37). При това положение, що се отнася до делото по главното производство, Френската република не може да се позовава на условие за прилагане на режим, който не е бил създаден към момента на настъпване на фактите по това дело.

49 Що се отнася до довода на френското правителство, свързан с преходния режим, предвиден в член 18, параграф 10, втора алинея от Директива 2003/96, трябва да се припомни, че този преходен режим подлежи на стриктно тълкуване (вж. по аналогия решения от 7 декември 2006 г., Eurodental, C-240/05, EU:C:2006:763, т. 54 и от 27 февруари 2019 г., Гърция/Комисия, C-670/17 P, EU:C:2019:145, т. 52). От текста на тази разпоредба обаче е видно, че предвиденият в нея преходен период се отнася само до възможността за Френската република да адаптира своята система на данъчно облагане на електроенергията, но не и тази за данъчно облагане на енергийните продукти, използвани за производството на електроенергията.

50 Подобен прочит на член 18, параграф 10, втора алинея от Директива 2003/96 се потвърждава от факта, че законодателят на Съюза изрично е визирал такива продукти в рамките на преходния режим, предвиден в член 18, параграф 10, първа алинея, където се уточнява, че Френската република може да прилага пълно или частично освобождаване или намаление на ставките за посочените енергийни продукти и електроенергията, използвани за държавни нужди или от органи на регионалното и местното самоуправление или други публичноправни институции.

51 Следователно през преходния период, посочен в член 18, параграф 10, втора алинея от Директива 2003/96, разпоредбите относно освобождаването на енергийните продукти, използвани за производството на електроенергия, предвидени в тази директива, са били изцяло приложими за Френската република.

52 Както обаче Съдът вече е отбелязал, когато законодателят на Съюза е възнамерявал да позволи на държавите членки да дерогират режима на задължително освобождаване, въведен с Директива 2003/96, е предвидил това изрично, съответно в член 14, параграф 1, буква а), второ изречение от тази директива, според който те могат да обложат енергийните продукти, използвани за производството на електроенергия, поради причини, свързани с опазването на околната среда, и в член 21, параграф 5, трета алинея, второ изречение от посочената директива, по силата на който държавите членки, които освобождават от облагане с данък електроенергията, произведена от дребните производители на електроенергия, трябва да облагат с данък енергийните продукти, използвани за производството на тази електроенергия (решение от 7 март 2018 г., Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, т. 27).

53 Така от структурата на Директива 2003/96 произтича, че с изключение на тези два специфични случая задължителното освобождаване на енергийните продукти, използвани за производството на електроенергия, предвидено в член 14, параграф 1, буква а), първо изречение от тази директива, се налага на държавите членки безусловно (решение от 7 март 2018 г., Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, т. 28).

54 С оглед на всички гореизложени съображения на първия въпрос следва да се отговори, че член 21, параграф 5, трета алинея, второ изречение от Директива 2003/96 трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденото в тази разпоредба освобождаване за дребните производители на електроенергия, доколкото чрез дерогация от член 14, параграф 1, буква а) от тази директива енергийните продукти, използвани за производството на тази електроенергия, се облагат с данък, не е могло да се прилага от Френската република през преходния период, който ѝ е бил предоставен в съответствие с член 18, параграф 10, втора алинея от посочената директива до 1 януари 2009 г. и по време на който тази държава членка не е въвела предвидената в същата директива система за данъчно облагане на електроенергията.

По втория въпрос

55 Предвид отговора на първия въпрос не е необходимо да се отговаря на втория въпрос.

По съдебните разноски

56 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (пети състав) реши:

Член 21, параграф 5, трета алинея, второ изречение от Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 година относно преструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденото в тази разпоредба освобождаване за дребните производители на електроенергия, доколкото чрез дерогация от член 14, параграф 1, буква а) от тази директива енергийните продукти, използвани за производството на тази електроенергия, се облагат с данък, не е могло да се прилага от Френската република през преходния период, който ѝ е бил предоставен в съответствие с член 18, параграф 10, втора алинея от посочената директива до 1 януари 2009 г. и по време на който тази държава членка не е въвела предвидената в същата директива система за данъчно облагане на електроенергията.

Подписи